

Úspěšný vstup Vašeho dítěte do 1. třídy ZŠ

Dítě, které vstupuje do prvního ročníku základní školy, by mělo být na školu zralé a připravené, aby bez větších potíží zvládalo nároky základní školy. Aby byl pro Vaše dítě vstup úspěšný, je dobré vědět, **jak můžete svému dítěti tento vstup usnadnit**. Připravili jsme pro Vás náměty na různé hry, které rozvíjí smysly Vašeho dítěte / zrak, sluch/, řeč, myšlení a paměť. **Tyto hry startují u dětí dovednosti a schopnosti potřebné v první třídě.**

Rozvíjíme řeč dítěte

Dítě rozumí mluvené řeči, dokáže reagovat na slovní pokyny, vyjadřuje se srozumitelně ve větách a jednoduchých souvětí. Komunikuje s dospělými i dětmi, klade otázky, obhajuje svůj názor, vyjadřuje svoje nápady. Jeho řeč je srozumitelná, vyslovuje všechny hlásky a mluví většinou gramaticky správně. Dokáže pojmenovat většinu toho, čím je obklopené.

- **Rozvíjející hry a aktivity** - povídáme si s dětmi o běžných denních situacích, ptáme se jich, co zažily ve školce. Necháme je popisovat pracovní aktivity, které dělaly - například: jak kreslily obrázek, jak postupovaly při stavbě z lega atd. Plánujeme s dětmi různé rodinné aktivity, ptáme se jich, jaké by měly nápady na výlet, co by mohly na výletě nebo návštěvě u babičky zažít. Čteme si s dětmi pohádky, učíme se různá říkadla, písničky, vyprávíme si různé příběhy, prohlížíme si knihy a popisujeme obrázky. Cvičíme správnou výslovnost.
- **Hra se slovy - "Myslím si zvíře"** - rodič si myslí zvíře, které popíše a dítě hádá, co je to za zvíře. Pak se role otočí, dítě si myslí zvíře, popíše ho a rodič hádá. Můžete se domluvit a místo zvířete si myslet například zeleninu, ovoce, zaměstnání člověka atd.
- **Hádej, hádej hadači - "Co je to?"** - popíšeme nějakou věc a dítě hádá, co to je. Například: je to žluté, je to vysoko na nebi a hřeje to. Pak se role otočí - dítě popisuje a rodič hádá.
- **Hledám, hledám, co mám znát** - sedneme si dítětem vedle sebe, abychom měli společný výhled. Rodič říká říkanku: "Hledám, hledám, co mám znát, něco "KULATÉHO" vyhledám". Dítě pojmenovává, co vidí kulatého okolo sebe. Pak hledáme něco "ČERVENÉHO", VELKÉHO, ŠPIČATÉHO",..... Později se role otočí.
- **Hry se slovy I- Rozeznat slova stejně znějící, ale jiného významu:**
  - koruna stromu - koruna jako peníz - koruna na hlavě krále
  - kohoutek vodovodní - kohoutek od slepičky - kohoutek na hlavě slepičky
  - ucho na hlavě člověka - ucho na hrnci

☛ **Hry se slovy II- Hledat slova opačného významu:**

- veliký - malý, smutný - veselý, plný - prázdný, kulatý - špičatý, sladký - kyselý

- ☛ **Hra Bomba** - nařídte si minutník nebo mobil na 1 minutu - to je bomba. Rodič si vezme do ruky kostku a společně s dítětem se domluví, že budou vyjmenovávat různé druhy zeleniny. Kdo říká zeleninu, má v ruce kostku, pak ji podá druhému a ten říká jiný druh zeleniny. Hra se hraje, dokud nezazvoní minutník nebo mobil. Kdo má v ten okamžik kostku - vybuchl.

Dítě rozvíjíme v oblasti motoriky, grafomotoriky a kresby

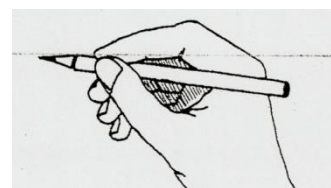
Dítě je tělesně obratné, dobře zvládá pohyby svého těla. Zvládá chůzi v různém terénu, běh, poskoky na jedné a druhé noze, přelézání a podlézání různých překážek, házení a chytání míče, dokáže napodobit jednoduché cviky.

- ☑ **Rozvíjející hry a aktivity v přírodě:** Častý pobyt v přírodě, zdolávání různých přírodních překážek – přelézání spadlých stromů, přeskokování přes potok, házení šišek na cíl, hry na hřišti s míčem a na průlezkách.
- ☑ **Rozvíjející hry a aktivity doma:** házení víček od PET lahví do krabice, házení knoflíků do misky, házení a chytání polštářků, napodobování domácích prací, zacházení s předměty denní potřeby a hračkami.

- ☛ **Hra na opičky** – opičky se rády opičí. První opička - rodič vymýšlí pohyb. Například postaví se na jednu nohu nebo zvedne ruce a mává a tak dále. Dítě je druhá opička, která se opičí a dělá stejné pohyby jako rodič.

Dítě je manuálně zručné, umí zacházet s nůžkami, s různými jednoduchými pracovními nástroji – štětec, příbor, správně drží tužku, tlak na tužku je přiměřený, dokáže napodobit tvar tiskacího písmene, dokáže se podepsat.

- ☛ **Rozvíjející hry a aktivity:** volné stříhání a vytrhávání různých papírů, obrázků z časopisů, lepení obrázků, domalovávání obrázků, kreslení tužkou, pastelkami, prstem do písku, mouky, krupice. Malování vodovými nebo prstovými barvami. Modelování a válení z modelíny a těsta. Hry s moukou při pečení, hry na písku. Vázání různých uzlů z různých provázků, zasouvání kolíčků, šroubování, zapínání knoflíků, hry s luštěninami, třídění luštěnin podle druhů. Skládání skládaček z papíru - loďka, čepice atd. Skládačky puzzle, stolní hry, stavebnice, navlékání korálků atd. Do kreslení zařazovat cvičení na uvolnění zápěstí - grafomotorická cvičení - kreslení klubíček, vlnovek, čárek, ležatých osmiček

atd. a využívat jednotáčky . Využívejte trojhranné tužky a pastelky, aby děti měly správný špetkový úchop (viz obrázek).

- ☛ **Hra s prsty I** - položíme ruku na stůl jako na klavír a zvedáme jednotlivě po sobě prsty – palec, pak ukazováček,.... Až vystřídáme všechny prsty. Nejprve zvedáme pomalu, pak rychleji, pak přidáme druhou ruku a zvedáme prsty u obou rukou.
- ☛ **Hra s prsty II** - zvedne ruku před sebe. Každý z prstů se postupně dotkne palce a pozdraví ho. Postupujeme od ukazováčku k malíčku a zpět. Pak můžeme zvednout obě ruce a prsty se zdraví současně na obou rukách.
- ☛ **Hra s párátky, špejlemi** - sestavíme nějaký tvar z párátek, například domeček, čtverec, hvězdu a dítě tvar pojmenuje a postaví ho podle předlohy.

Sebeobsluha dítěte - dokáže se samo obléci, zapnout si knoflíky a zip, obuje se, zaváže si tkaničky, dokáže se samo najíst, zvládá samostatně osobní hygienu, postará se o svoje věci, samo si po sobě uklidí.

- ☛ **Rozvíjející hry a aktivity** - pomoc mamince při běžných denních činnostech, při přípravě stolu na oběd, přípravě oblečení do školky, slovní popis vlastního oblečení, aby si dítě poznalo svoje oblečení a věci.

Rozvíjíme sluchové vnímání dítěte

Dítě dokáže rozlišit zvukovou podobu slov, rozloží slovo na slabiky, pozná, na které písmeno slovo začíná a končí. Rozlišuje rozdíly mezi dlouhými a krátkými, měkkými a tvrdými hláskami ve slově. Dokáže rozlišit zvuky ze svého běžného života.

- ☑ **Rozvíjející hry a aktivity** - vytleskávání slov na slabiky, určit počet slabik, určit první a poslední hlásku ve slově, hledat slova na stejnou 1. hlásku.
- ☛ **Hra na popleteného básníka** - hledáme rýmy. Například MÍČ - KLÍČ, PES - LES, STŮL - HŮL. Hledání si můžeme ulehčit, když si budeme říkat nesmyslnou říkanku:
" Byl jeden les, potkal ho pes. "
" Byl jeden klíč, potkal ho míč."
" Byla jedna tužka, potkala ji muška."
- ☛ **Poznej, kdo jsem** - sedneme si s dítětem a s ostatními členy rodiny. Dítě si zavře oči a někdo z členů rodiny na něj zavolá jménem nebo zazpívá kousek písničky a dítě poznává, kdo to je. Role si měníme. Když budeme na sebe volat, můžeme měnit hlas, aby to bylo pro dítě zábavnější.

- **Poznávání věcí podle sluchu I** - vyndáte si na stůl s dětmi různé předměty a zkusíte na ně vydat nějaký zvuk – zacinkáte lžičkou o skleničku, vařečkami o sebe nebo pokličkami, mačkáme igelitový sáček,.... Posloucháte, jak věci znějí. Pak se dítě otočí od stolu, aby na věci nevidělo, a rodič dělá různé zvuky a dítě hádá, které předměty ten zvuk vydávají.
- **Poznávání přírody podle sluchu** - na vycházce se s dětmi zastavíme například uprostřed parku. Zavřeme oči a posloucháme, co okolo sebe slyšíme a zvuky pojmenováváme. Prostředí měníme- les, ulice, u nádraží,...
- **Poznej, odkud se ozývá zvoneček** - zvoneček máme všichni doma, pokud ne, zacinkejte na cokoliv, co cinká. Posadíme dítě doprostřed místnosti a musí si zavřít oči. My si budeme stoupat do různých míst v místnosti, ale i můžeme až do další místnosti a zazvoníme. Dítě má stále zavřené oči a musí rukou ukázat směr, odkud zvoneček zvoní. Vyměňte si s dítětem role, dítě cinká, vy hádáte.

Rozvíjíme zrakové vnímání dítěte a paměti

Dítě dokáže rozlišit a porovnat podstatné znaky a vlastnosti předmětů / barvu, velikost, tvar,../,zrakovou podobu slov, najde rozdíly ve dvou obrázcích, doplní detaily obrázku, najde obrázky shodné i rozdílné, rozlišuje a opisuje jednoduché symboly a značky, číslice, pozná napsané svoje jméno.

- **Rozvíjející hry a aktivity** - hledání rozdílů na obrázku, vyhledat odlišný obrázek v řadě, rozlišovat předměty zrcadlově otočené, skládat puzzle, rozstříhaný obrázek z časopisu, dokreslování neúplných obrázků, bludiště. Hraní pexesa, skládání kostek podle předlohy, skládání stavebnice podle předlohy.
- **Hra Poznej, co se na mně změnilo** - necháte dítě, aby si rodiče pořádně prohlédlo – oblečení, účes. Pak se rodič schová a něco na sobě změní – rozepne si košili nebo rozcuchá si vlasy. Dítě musí poznat – co se na rodiči změnilo. A pak se vystřídáte.
- **Hra Poznej, co se změnilo** - prohlédneme si společně s dítětem místnost, kde jsme. Pak jde dítě do vedlejší místnosti a rodič něco změní v místnosti - uklidí vázu nebo přendá křeslo. Dítě pak poznává, co se v místnosti změnilo.
- **Hry s ponožkami** – děti hledají v hromadě ponožek stejné páry a dávají je na sebe. Pokud je i složí do válečku – rozvíjí se i jemná motorika.

- ☛ **Co mám na sobě oblečené** - necháme dítě prohlédnout si některého člena rodiny. Dítě si všímá oblečení. Pak se otočí a popíše, co má pozorovaná osoba na sobě oblečené – například: puntíkaté triko- červené a bílé puntíky, zelené kalhoty,..... Pak se role vymění – rodič popisuje, co má dítě na sobě.
- ☛ **Když jsem byl v ZOO, viděl jsem .....** Hra začíná, že rodič řekne větu: „Když jsem byl v zoologické zahradě, viděl jsem slona.“ Dítě větu zopakuje a přidá další zvíře: „Když jsem byl v zoologické zahradě, viděl jsem slona a žirafu.“ Hra pokračuje tak, že každý musí zopakovat celou větu jako předchozí člověk a přidat další zvíře. Hraje různý počet lidí.
Obměna: Změníme větu: „Když jsem byl v obchodě, koupil jsem chleba, ...“ Další člen přidá další potravinu, další a další, až máme velký nákup.

Rozvíjíme matematické představy dítěte a logické myšlení

Dítě dokáže vyjmenovat číselnou řadu od 1 do 10, zná pojmy malý - velký, více - méně - stejně, o kolik více, o kolik méně. Umí třídit podle barev, velikosti, tvar, pozná geometrické tvary. Rozumí časoprostorovým vztahům /například: nahoře, dole, uprostřed, pod stolem, vedle stolu, včera, dnes, večer, uvnitř, vně,../. Dítě chápe jednoduché situace v logických návaznostech, řeší jednoduché problémy a situace z běžného života.

- ☛ **Rozvíjející hry a aktivity** - řešení různých hádanek, rébusů, hraní společenských her, "Člověče, nezlob se", domino, vyprávění děje pohádek podle obrázků- co se stalo nejdřív a co potom. Prohlížení rodinných fotoalb - to jsem dělal, když jsme byl malý, to když jsme byli na výletě,...
- ☛ **Hra - Kuba řekl** - rodič a dítě si stoupnou naproti sobě a do ruky si každý vezme plyšáka nebo kostku. Rodič je Kuba a říká: Kuba řekl: „Dej si plyšáka nad hlavu!“ Dítě podle pokynu dá plyšáka nad hlavu. Pak jsou obměny: Kuba řekl: „Dej plyšáka před sebe! Vedle sebe, pod židli, na stůl, mezi stůl a židli!“ Vymýšlíte různá místa a dítě podle pokynu dává plyšáka před, za pod. nad.... Pak se role otočí a dítě je Kuba a dává pokyny, kam rodič má plyšáka dát.
- ☛ **Hra kreslení podle diktátu** - dítěti dáme papír a pastelky. Rodič řekne dítěti, ať nakreslí, co se mu zdálo. Budete dítěti říkat: „Měl jsem sen a v tom snu jsem viděl velký dům.“ Dítě nakreslí velký dům. „Dům měl dveře a nad dveřmi dvě okna.“ - Dítě kreslí. Vedle domu byl plot. Na první latce byl starý hrnec. Za plotem stál tenký strom. Na stromě bylo pět jablek. A tak dále. Dítě by mělo správně na obrázek umisťovat jednotlivé předměty. Vyprávíte různé sny - z výletu, z lesa a tak dále. Pak se role otočí a dítě Vám bude říkat sen a Vy budete kreslit.

- **Hra Bonbonkovaná** - nejlépe se děti naučí odhadovat počet na bonbonech. Rodič rozdá dítěti, sourozenci a sobě například 2 a 3 a 4 bonbony. Pak se zeptá: „Kdo má nejvíc bonbónů? Kdo má nejmín? O kolik bonbonů máš méně? Kolik ti jich mám přidat, abychom měli stejně?“ Rodič si vymýšlí různé otázky, aby dítě porovnávalo počet. Pak se role otočí a bonbony rozdává dítě.

Rozvíjíme pracovní schopnosti a samostatnost dítěte

Dítě by se mělo bez problémů odloučit od rodičů a spolupracovat ve škole s vrstevníky. Má svůj názor, zvládá svoje emoce, pracuje samostatně a udrží pozornost při práci. Domluvená pravidla respektuje. Umí se soustředit na práci, pracovat dostatečně dlouho a činnost dokončit. Dokáže se vypořádat s drobným neúspěchem. Mělo by se zajímat o úkoly školního typu.

- **Rozvíjející hry a aktivity** - pracovní listy z různých dětských časopisů a z dětských webových stránek. Hraní her s dětmi - stolní deskové hry, karty, pexesa, mikádo a mnoho dalších.

Rozvíjíme u dítěte orientaci ve svém prostředí a okolním světě

Dítě se umí orientovat v okolí MŠ a domova, zná svoji adresu, jména rodičů, ví, kudy se jde do MŠ, domů, k babičce. Zná základy společenského chování - pozdravit, poděkovat a tak dále, ví, jak se chováme u lékaře, v obchodě, ve společnosti ostatních. Dítě má základní poznatky ze světa přírody a kultury.

- Vyprávění s dětmi o světě okolo nás, o počasí, zvířátkách, o všem, co dítě zajímá. Praktické činnosti z běžného života - chodí s rodičem nakupovat, k lékaři, do kina, divadla a tak dále. Hraní námětových her - hry s rodiči a vrstevníky " na něco" - na lékaře, prodavače, princeznu, policistu, tatínka a maminku.

Jednotažka na uvolnění ruky.

Obtáhněte tvar jedním tahem 10x za sebou, není důležitá velká přesnost, ale více opakování, aby se uvolnilo zápěstí. Můžete dětem překreslit jednotažku na velký balicí papír, zavěsit ho na zeď nebo dveře a dítě obrázek obtahuje několikrát a uvolňuje ramenní kloub.

